

14. Сайт освіта України [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://osvita.ua/>.
15. Сидоренко В.К. Проектно-технологічний підхід як основа оновлення змісту трудового навчання школярів // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2004. – № 1. – С. 2 – 4.
16. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн./ О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. За ред. О.І. Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2003. – 192с.: іл.
17. Царенко І.Л. Діяльнісний підхід у вивченні фахових дисциплін майбутніми вчителями технологій [Електронний ресурс] / Режим доступу : <https://core.ac.uk/download/pdf/228637145.pdf>.
18. Як і коли застосовувати проблемне навчання [Електронний ресурс] / Режим доступу : <https://nus.org.ua/view/yak-i-koly-zastosovuvaty-problemne-navchannya-problem-based-learning/>.

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА У ВПРОВАДЖЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ: КРОК ЗА КРОКОМ ДО НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Тетяна ЖЕЛЄЗНОВА,

*старший викладач кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та
безпечного освітнього середовища комунального закладу «Кіровоградський
обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя
Сухомлинського», кандидат педагогічних наук*

Здоров'я – безцінне надбання людини, важлива умова повноцінного і щасливого життя. Здоров'я допомагає успішно вирішувати основні життєві завдання: учитися, працювати, спілкуватися, дружити, створювати сім'ю, виховувати дітей, здійснювати задумане, долати труднощі, а якщо доведеться, то і значні перевантаження.

Здоров'я є безцінним здобутком не лише окремої людини, а й усього суспільства. Як життєдіяльність окремої людини значною мірою визначається станом її здоров'я, так і успішний розвиток суспільства загалом залежить від стану здоров'я населення. У разі збільшення у суспільстві частини людей із поганим здоров'ям, можливості його соціально-економічного розвитку обмежуються.

Здоров'я людини залежить, насамперед, від неї самої, її способу життя. Переважна більшість людей ставлять здоров'я на перше місце в рейтингу життєвих цінностей. Проте водночас багато з них несвідомо, а іноді і свідомо, приносять здоров'я в жертву для досягнення інших цілей – навчання, роботи, кар'єри, отримання задоволення (наприклад, від куріння або вживання наркотиків). Як правило, це відбувається в молодому віці, адже багато людей починають усвідомлювати практичну цінність здоров'я пізніше – у той період, коли в них з'являються проблеми зі здоров'ям.

Отже, збереження та зміцнення здоров'я населення загалом і молодого покоління зокрема – цінність, що має стратегічне значення для сталого розвитку суспільства і належить до актуальних завдань розвитку сучасної України.

Освітні установи і, насамперед школа, де діти, підлітки та молоді люди проводять більшу частину свого часу, мають величезний виховний і здоров'язбережувальний потенціал. Школа в тісній взаємодії з сім'єю і найближчим оточенням школяра вирішує двоєдине завдання: збереження і зміцнення здоров'я та виховання гармонійно розвиненої, освіченої, творчої, соціально активної та відповідальної особистості.

Для актуалізації у підлітків та молоді цінності здоров'я, формування у них мотивації і поведінкових установок, потрібних для його збереження та зміцнення, в установах освіти всіх рівнів повинні систематично здійснювати послідовну, цілеспрямовану і комплексну освітню роботу.

Учні мають бути охоплені програмами з мотивації до здорового способу життя, профілактики вживання психоактивних речовин, збереження репродуктивного здоров'я до досягнення віку, у якому можливо прилучення до шкідливих звичок і початку статевого життя, формування соціальної компетентності та інших ключових компетентностей, активної громадянської позиції, підприємливості, розвитку самостійності через особисту ідентифікацію, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, добробуту та сталого розвитку.

Такі програми є змістовною частиною соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі та мають на меті сприяти становленню ціннісних орієнтирів дитини і підлітка, готувати до дорослого життя, формувати вміння і навички самостійно ухвалювати поінформовані рішення, ефективно спілкуватися, адекватно висловлювати свої почуття й емоції, критично мислити, чинити опір негативному впливові та тиску з боку однолітків і дорослих, вибрати моделі поведінки, що сприяють збереженню здоров'я.

Загальні цілі освітньої галузі визначаються такими досягненнями учня:

- дбає про особисте здоров'я і безпеку, реагує на діяльність, яка становить загрозу для життя, здоров'я, добробуту;
- визначає альтернативи, прогнозує наслідки, ухвалює рішення з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб;
- робить аргументований вибір на користь здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики;
- виявляє підприємливість та поводить етично для поліпшення здоров'я, безпеки та добробуту.

Як же буде реалізовуватися мета й завдання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі у 2022/2023 навчальному році? Через які модельні програми? Скільки їх та яку обрати? Чим новий Держстандарт відрізняється від попередніх? Навіщо потрібні інтегровані курси? Як навчальний заклад може розподіляти навчальні години? Що таке резерв навчальних годин? Хто буде контролювати правильність розподілу годин навчальним закладом? Чи може заклад освіти затвердити модельну навчальну програму як свою освітню програму, не змінюючи її? Як буде здійснюватися добір підручників за умови наявності кількох модельних програм з однієї назви?

Це ті запитання, які на сьогодні цікавлять педагогічних працівників і на які я буду намагатися у цій статті надати відповіді. Отож розпочнемо...

Освітня реформа в Україні триває. Початкова школа вже набула багатьох змін. На черзі – реформування базової та профільної освіти. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» була ухвалена Кабміном наприкінці 2016 року. Повне її впровадження розраховано на 12 років. Реалізація Концепції розрахована на період 2017-2029 роки і здійснюватиметься у три етапи.

Згідно із законами України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», в Україні впроваджується трирівнева система загальної середньої освіти. Початкова освіта має здобуватися впродовж 4 років, базова середня освіта (гімназія) – протягом 5 років, профільна (ліцей) – 3 років. Перший етап реформи завершено. Усі завдання, що були передбачені цим етапом, виконані.

Наразі здійснюється підготовка до запуску Нової української школи у базовій школі в 2022 році. Серед основних завдань у цьому аспекті: оновлення змісту базової освіти і методик навчання для формування ключових компетентностей для життя; діджиталізація; створення ефективної мережі шкіл; підтримка вчителів, що включає реформу оплати праці, створення центрів професійного розвитку, підвищення кваліфікації та сертифікація вчителів; проведення супервізії та впровадження педагогічної інтернатури; створення в закладах середньої освіти безпечного середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації; розбудова сучасного, інклюзивного та розвивального середовища, що передбачає новий освітній простір відповідно до принципів мотивувального та креативного дизайну, технологічності та інклюзивності тощо.

Організація освітньої діяльності в 5-х класах закладів загальної середньої освіти здійснюватиметься відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>).

Чим новий Держстандарт відрізняється від попереднього?

По-перше, до побудови Державного стандарту використаний компетентісний підхід. У попередньому Держстандарті були виписані предметні компетентності, у новому – ключові. По-друге, попередні Держстандарты були зорієнтовані на рівні освіти – початкова, середня, старша. У нинішньому з'явилися цикли, які враховують психофізіологічні особливості розвитку дитини. Вони пов'язані з віковими пізнавальними особливостями: 1–2, 3–4, 5–6, 7–9, 10, 11–12 класи. Є цілісне бачення поступу дитини від 1 до 12 класу – як та чи інша освітня галузь реалізує всі ключові компетентності в динаміці з 1 до 12 класу. Компетентісний потенціал – це результати, яких має досягнути випускник певного рівня освіти щодо всіх ключових компетентностей. По-третє, ширша академічна автономія закладів освіти в конструюванні змісту й організації освітнього процесу.

Який загальний обсяг навчального навантаження для соціальної і здоров'язберезувальної освітньої галузі?

Загальний обсяг навчального навантаження в освітній програмі закладу має відповідати загальному обсягу навчального навантаження, визначеному для кожного типу освітнього закладу в Державному стандарті базової середньої освіти (додаток 23) та Типовій освітній програмі для 5-9 класів (додатки 1, 2). Загальний обсяг навчального навантаження учнів розподіляється між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами.

Загальний обсяг річного навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою (5-6 класи) згідно з типовим планом для соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі визначає заклад освіти в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження (відповідно до пункту 26 Державного стандарту), що становить вів 1 до 3 годин на тиждень. Рекомендована кількість навчальних годин на тиждень - 1,5 години.

Заклад освіти, спираючись на відповідний для певного типу освітнього закладу Типовий навчальний план (додатки 3, 4 до Типової освітньої програми), у навчальному плані зазначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів.

Зважаючи на те, що Кіровоградська область є базовою областю з упровадження превентивного проєкту «Вчимося жити разом» до 2025 року (наказ начальника управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації від 16 серпня 2019 року № 625-од «Про викладання предмета «Основи здоров'я» та впровадження здоров'язбережувальних превентивних проєктів у закладах загальної середньої освіти області, підготовку педагогічних працівників та охоплення навчанням учнівської молоді за програмами розвитку життєвих навичок та за двокомпонентною методикою навчання у період до 2025 року»), пропонуємо давати на галузь мінімум 1,5 години, з яких:

1 година – предмет «Здоров'я, безпека та добробут»,

0,5 години – предмет «Вчимося жити разом».

Нагадую, різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) у освітній галузі може бути перерозподілена закладом освіти між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти, до яких ми можемо віднести «Етику» та предмети морального спрямування.

У нашій області «Етика» запроваджуватися може лише в тому випадку, якщо на соціальну і здоров'язбережувальну освітню галузь відводиться мінімум 2 години.

Як навчальний заклад може розподіляти навчальні години?

В освітній галузі є мінімальна, рекомендована й максимальна кількість годин. Заклад освіти, будуючи свою освітню програму, самостійно обирає кількість навчальних годин. Це дає можливість закладам отримати більший

маневр у побудові власних освітніх програм і реальніше відповідати на освітні запити своїх вихованців.

Що таке резерв навчальних годин?

Резерв – різниця між рекомендованою й мінімальною кількістю навчальних годин. Години резерву заклад освіти використовує на власний розсуд – може доповнити галузь, додавши ці години до іншого інтегрованого курсу або предмета, перерозподілити на іншу освітню галузь, використати для побудови індивідуальної освітньої траєкторії учня, для запровадження факультативів, курсів за вибором.

Як обрати модельну навчальну програму?

Під час вибору модельних навчальних програм для освітньої програми закладу слід зважати на раціональне використання навчального часу. Перелік модельних та/або навчальних програм в освітній програмі закладу має охоплювати досягнення учнями результатів навчання з визначених Державним стандартом для освітньої галузі. Заклад освіти здійснює вибір модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерство освіти і науки України».

Навчання за освітньою галуззю «Соціальна і здоров'язбережувальна» реалізується (за рішенням закладу) через:

- предмет - повний інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут», розрахований на 1,5 години (визначено Державним стандартом як рекомендована форма запровадження);

- предмет + курс – повний інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» у пакеті з курсами «Вчимося жити разом», «Етика» чи «Культура добросусідства» (1 година ЗБД + 0,5 години курсу);

- предмет – скорочений інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут», розрахований на 1 годину (визначено Державним стандартом як мінімальна).

На розсуд педагогічним колективам представлені такі модельні навчальні програми:

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь:

- «Здоров'я, безпека та добробут. 5 – 6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.);

- «Здоров'я, безпека та добробут. 5 – 6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гущина Н.І., Василяшко І.П.);

- «Здоров'я, безпека та добробут. 5 – 6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Хитра З.М., Романенко О.А.);

- «Здоров'я, безпека та добробут. 5 – 6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.);

- «Здоров'я, безпека та добробут. 5 – 6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Василенко С.В., Коваль Я.Ю., Колотій Л.П.);

Етика і предмети морального спрямування:

- «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.);

- «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.);

- «Вчимося жити разом. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.);

- «Культура добросусідства. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Араджионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І., Потапова В.І., Унгурян І.К.);

- «Духовність і мораль в житті людини і суспільства» для 5–6 класів закладів загальної середньої освіти (автори: Жуковський В. М., Сіданіч І. Л., Грищук Д. Г., Губеня І. І., Лахман Н. М.).

Педагогічний колектив закладу освіти може використовувати в освітньому процесі:

- модельну навчальну програму із зазначенням у ній кількості годин, необхідної на провадження послідовності досягнення результатів навчання учнів з відповідного навчального предмета (інтегрованого курсу), її змісту та видів навчальної діяльності учнів;

- навчальну програму, розроблену на основі модельної навчальної програми авторським колективом відповідної модельної програми, де зазначено кількість годин, необхідну на провадження послідовності досягнення результатів навчання учнів з відповідного навчального предмета (інтегрованого курсу), її змісту та видів навчальної діяльності учнів;

- навчальну програму, затверджену педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчального предмета (інтегрованого курсу) в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною модельною навчальною програмою із зазначенням кількості годин, необхідної для провадження послідовності досягнення результатів навчання учнів з відповідного навчального предмета (інтегрованого курсу), їхнього змісту та видів навчальної діяльності учнів.

У разі використання додаткових годин на вивчення курсу за вибором до переліку навчальних програм додається програма цього курсу. Звертаю увагу, що програма курсу за вибором повинна мати відповідний гриф і входити до переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН для використання у закладах загальної середньої освіти (<https://imzo.gov.ua/2022/02/10/nakaz-mon-vid-08-02-2022-140-pro-nadannia-hryfa-rekomendovano-ministerstvom-osvity-i-nauky-ukrainy-pidruchnykam-dlia-5-klasu-zakladiv-zahal-noi-seredn-oi-osvity/>).

При розподілі варіативного складника навчального плану слід враховувати гранично допустиме навантаження.

Чи повинен учитель розробляти календарно-тематичне та поурочне планування?

На основі модельної та/або затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя. Встановлення універсальних стандартів таких документів у межах закладу загальної середньої освіти міста, району чи області є неприпустимим.

Автономія вчителя має бути забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель має самостійно вибудовувати послідовність формування очікуваних результатів навчання, ураховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Адміністрація закладу загальної середньої освіти або працівники методичних служб можуть лише надавати методичну допомогу вчителю з метою покращення освітнього процесу, а не контролювати його.

Для полегшення роботи вчителів соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі було розроблено орієнтовне календарно-тематичне планування - повний інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» у пакеті з курсом «Вчимося жити разом» (1 година ЗБД + 0,5 години курсу). З документом можна ознайомитися за покликанням <https://sites.google.com/view/szgzbd/>.

Навіщо потрібні інтегровані курси?

Якщо ми хочемо досягти глибини засвоєння знання, то найліпший варіант – монопредметний підхід. Але якщо ми хочемо досягти формування ключових компетентностей як інтегрованих утворень, то мають бути інтегровані курси. Це не означає, що все потрібно перевести на інтегровані курси. Це означає, що поряд із предметами мають бути інтегровані курси, але не в плані механічного поєднання кількох предметів, а в плані іншого підходу до відтворення змісту цього інтегрованого курсу.

Також треба зважати, що інтегрований курс - це вершина інтеграції. Є інші форми інтегрованого підходу для викладу та формування змісту освітньої галузі, і вони мають бути відображені в модельних програмах із конкретного предмета. Якщо ми хочемо побачити українську мову не як предмет, а як формування стилю мислення, то ми маємо її відтворити в різних освітніх галузях.

Яким повинен бути новий освітній простір?

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Важливе місце у концепції Нової української школи відведене питанню створення творчого середовища. На зміну звичним класам із практично стаціонарними партами мають прийти приміщення з мобільними робочими місцями, інтер'єр яких можна швидко змінювати залежно від навчального завдання. Організація простору потребує широкого використання мультимедійних засобів, ІТ-технологій, сучасних лабораторних баз та бібліотек.

Масштабне впровадження ІКТ дозволить оптимізувати навчальний процес, зробити його максимально цікавим для учнів. Розвиватиметься структура і для онлайн-навчання, оскільки освітній простір НУШ не обмежуватиметься шкільними приміщеннями. Для формування наукових та винахідницьких навичок планується активно створювати навчальні центри, також упроваджуються програми вільного доступу школярів до музеїв, обсерваторій й інших корисних закладів.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів, а також форм здобуття освіти. Окрім цього, на вибір тих чи тих форм організації освітнього процесу впливатимуть види діяльності, визначені в тих модельних програмах, які обирає заклад освіти. Також вагому роль тут матиме той алгоритм формування навчального плану з перерозподілом резервних годин, який обере заклад освіти.

За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Як оцінювати навчальні досягнення учнів?

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Окрім поточного формувального та підсумкового (семестрового, річного) оцінювання, педагогічні працівники закладу освіти можуть ухвалити рішення про здійснення проміжного оцінювання результатів навчання з окремих предметів/інтегрованих курсів. Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають

проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники закладу освіти залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.

Чи повинні бути вчителі проактивними?

Сучасний світ змінюється дуже швидко, і заклади освіти повинні йти у ногу з часом. Школа має підготувати дитину до життя, навчивши її працювати з інформацією, критично мислити та вміти робити висновки. Класичний підхід, при якому акцент робився на запам'ятовуванні певного обсягу знань, сьогодні вже не є ефективним. Без опанування учнем умінь, навичок та компетентностей, потрібних на ринку праці, важко розраховувати на професійні успіхи.

Кожна дитина є особистістю, від природи наділеною унікальними здібностями та можливостями. Нова українська школа повинна допомогти виявити та розвинути ці таланти. Вирішення цього завдання буде проводитися на засадах так званої «педагогіки партнерства». Основні принципи такого підходу: повага до особистості, довірливі стосунки, позитивне ставлення і доброзичливість, взаємоповага, взаємодія, діалог, розподілення лідерських повноважень, дотримання принципів соціального партнерства.

У педагогіці партнерства активну участь беруть учитель, учень та його батьки. Учитель, який реалізує соціальну та здоров'язбережувальну освітню галузь повинен бути проактивним. Проактивний вчитель – це небайдужа людина, яка створює щось нове і робить якісні зміни довкола себе. Це також той, хто не зважає на зовнішні чинники і перепони, який має конкретні кейси з учительської практики: що не вийшло і чому...

Важливо, щоб учитель мав досвід використання новітніх технологій у своїй практиці. Технології — один із ключових інструментів сучасного педагога. Важливіша не кількість новацій, які вчитель знайшов і з якими вміє працювати, а ефективність практичного застосування цих інструментів. Сучасного педагога не повинні зупиняти зовнішні чинники в бажанні викладати дітям якнайкраще і бути максимально ефективним для учнів.

Для підтримки та науково-методичного супроводу педагогічних працівників області створено декілька інтернет-ресурсів щодо висвітлення актуальних питань реалізації соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі (<http://koippo.in.ua/oz/nush-kejs/> та <https://sites.google.com/view/szgzbd/>). Започатковано консультативну підтримку, що здійснюється в режимі електронного листування - відповіді надаються на ту електронну пошту, з якої було отримано запитання.

І наостанок...

У програмі НУШ вистачає як прихильників, так і критиків. Останні невдоволені відсутністю оцінок та великим обсягом інформації для учнів 1–4 класів. Оптимісти відзначають такі моменти, як орієнтація на інтереси дітей, творчий підхід до навчального процесу та можливість отримати сучасну професію уже у старших класах. Успіх НУШ багато в чому залежить від готовності вчителів змінювати свої педагогічні методи згідно з вимогами часу. Віднині головним їх призначенням стає аналіз прогресу з внесенням відповідних коректив до плану навчання, а не «вирок» успішності учня.

Але слід зазначити, що вагоме значення має подальше фінансування, оскільки без створення сучасної матеріально-технічної бази важко розраховувати на високу ефективність навчальних програм.

Список використаних джерел:

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p#Text>
2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» URL:<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-dlya-5-9-klasiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
3. Здоров'я та поведінкові орієнтації учнівської молоді [Електронний ресурс] // Український Інститут соціальних досліджень ім. Олександра Яременка. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.uisr.org.ua/hbse>
4. Конвенція про права дитини [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021
5. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
6. Нова українська школа – все про НУШ у 2022 році. URL: <https://odo.com.ua/blog/sovety-pokupatelyam/nova-ukrayinska-shkola-vse-pro-nush-u-2022-rotsi/>
7. Новий освітній стандарт для 5-9 класів – що це за документ і що він змінює. URL: <https://nus.org.ua/questions/novyj-osvitnij-standart-dlya-5-9-klasiv-shho-tse-za-dokument-i-shho-vin-zminyuye/#:~:text=>

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В 5 КЛАСАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Микола КОРОБОВ,

завідувач науково-методичної лабораторії фізичної культури, спорту і захисту України комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

З метою вдосконалення та модернізації форм мотивації і залучення учнів до регулярних занять фізичною культурою і спортом в Україні підготовлені та впроваджуються комплексні заходи. Зокрема рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки учнівської молоді на період до 2025 року (розроблені відповідно до Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року "Рухова активність - здоровий спосіб життя - здорова нація", схваленої Указом Президента України від 9 лютого 2016 року № 42/2016, [Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року](#), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 листопада 2020 року, [постановою](#) Верховної Ради України від 19 жовтня 2016 року "Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади", Указом Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020 "Про національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій